

Kartoffeldag 2021

BJ-Agro

Ukrudt- Hvad lærte vi af 2020, Strategi 2021

af

Jan Baunsgaard Pedersen

BJ-Agro

Erfaringer fra 2020 med Ukrudtsbekæmpelse uden Titus og Reglone

- Vi kan godt lave rene kartofler uden Titus og Reglone – det er bare dyrere. Man skal ligeledes altid have en renser/hypper i baghånden til at reparere med, hvis kemien ikke holder.
- Øget dosis af jordmidler Fenix, Clomazon, Proman
 - Ulempe at det er dyre midler
 - Kræver fast kam, fugt og at kammen holder (ikke meget sandfygning i 2020)
 - Ok effekt i 2020, men vi savnede Titus til opfølgning
- Mekaniske løsninger anvendes flere steder i stedet for Titus
 - Ren mekanisk rensning praktiseres flere steder
- Valg af strategi afhænger af anvendelse, jordtype og temperament

Kemiske midler til rådighed 2021

- Midler til før fremspiring
 - Glyphosat
 - Fenix
 - Clomazon
 - Novitron DAM (Fenix + Clomazon)
 - Proman
- Midler efter fremspiring
 - Metaxon/U46M (Hvidmelet gåsefod)
 - Boxer (Sort natskygge)
 - Fenix (2*0,25l)
 - Focus Ultra (Rajgræs, kvik og flyvehavre mm)
 - Agil (Kvik og Flyvehavre mm)

Kemisk Strategi uden glyphosat, uden mekanisk bekæmpelse

- Hvis der ikke må bruges Roundup, og mekanisk bekæmpelse ikke er en mulighed (egne eller certificerede læggekartofler, bedre jord, chips mm)

	1. Sprøjtning på fugtig fast kam min. 7 dage før fremspiring	2. Sprøjtning ved beg. fremspiring (højst 2% fremspiret)	Ca pris pr ha ekskl. kørsel
Ukrudt	0,25 l Clomazon 1,0 (1,5) l Fenix	(1,5) 2,0 l Proman	1188 kr pr ha

- Det er vigtigt at 1. sprøjtning køres ud før fremspiring af ukrudt, da op mod 80% af effekten er jordvirkning. Denne løsning kan således ikke rydde op i fremspiret ukrudt, som vi var vandt til fra Reglone og som vi kan med Roundup.

Strategier med glyphosat, uden mekanisk bekæmpelse

	1. Sprøjtning 4-5 dage før fremspiring	2. Sprøjtning ved beg. fremspiring (højst 2% fremspiret)	Ca pris pr ha ekskl. kørsel
Løsning 1. Alm. Ukrudt Kræver fast kam	720g glyphosat 0,25 l Clomazon 1,5 l Fenix		882 kr
Løsning 2. Alm. Ukrudt plus natskygge	720g glyphosat 0,25 l Clomazon	2l Proman	921 kr
Løsning 3. Med Novitron DAM	720g glyphosat 2,0 kg Novitron DAM		840 kr

Løsning 1 og 3 er bedst hvis der er mange storkenæb på arealet. Ligeledes er løsningerne bedre på rapgræs. Løsning 2 bruges hvor sort natskygge, og rajgræs er et problem. Ud fra vores erfaringer fra 2020 så løsningen med Proman ud til at holde 2. generation ukrudt væk i længst tid og dermed er det nok den bedste løsning. Den giver en ekstra kørsel, hvilket kommer oveni den højere kemipris. Hvis kammen er fast og fugtig brug løsning 1 eller 3. Hvis kammen ikke har sat sig anvendes løsning 2.

Kemisk strategi med mekanisk bekæmpelse

	1. Sprøjtning 4-5 dage før fremspiring	Mekanik	Ca kemipris kr pr ha
Løsning 1	1000g glyphosat	2 x rensning/hypning	160
Løsning 2	1000g Glyphosat 0,25 l Clomazon	1 x rensning/hypning	370
Løsning 3	720g glyphosat 0,2 l Clomazon 0,75 l Fenix	1 senhypning	608

Omkostning til hypning/rensning er meget individuelt alt efter maskine. Med de nye maskiner, hvor der kan køres med 20 km timen og maskinen dækker mange ha, kan en renseomkostning komme ned i nærheden af 150 kr pr ha. Så alt efter udstyr skal der regnes med en pris mellem 150-500 ha pr overkørsel.

- En ren mekanisk ukrudtsløsning i kartoflerne er der ikke mange der kører endnu. Udviklingen på maskinsiden er dog stor og der er kommet flere gode løsninger på markedet.
- Det mest oplagte område til mekanisk ukrudtsbekæmpelse er indenfor melavl, hvor der ikke er store krav til kartoflernes skinfinish.
- Udfordringerne ved mekanisk bekæmpelse:
 - Udtørring af kammen, hvis der renses med tænder eller fingre der går ind i kammen
 - Blotlæggelse af kartoffelrødder efter rensning
 - Alle gamle forsøg viser udbyttetab ved rensning i forhold til kemisk renholdelse
- Nyere rensere som eksempelvis Opti Weeder kunne være løsningen på mekanisk rensning af melkartofler, da kapaciteten er høj og den kan indstilles til meget overfladisk behandling af kammen.

Hvad med grove græsser

- Jordmidlerne har en rimelig effekt på rapgræs.
- Flyvehavre, kvik, hanespore, rajgræs mm skal der dog tages særskilt hånd om.
- Agil er billigst at anvende mod kvik, flyvehavre, hanespore, spildkorn.
 - Dosis 0,2 – 0,8 l pr ha mindst til flyvehavre og spildkorn mest til kvik.
- Focus Ultra foretrækkes mod rajgræs, men tager også ovenstående.
 - Dosis 1-1,5 l vil være nok til rajgræsser, hvis der også er kvik køres 1,5 l. husk altid at tilsætte 0,5 l Dash pr ha.

- Strategi afhænger af jordtype, anvendelse af kartofler, kammens fasthed, vejrforhold op til bekæmpelsestidspunktet og landmandens temperament.
- Vær omstillingsparat i forhold til strategi hvis forholdene ændrer sig
- Hav altid en mekanisk løsning i baghånden, hvis den kemiske bekæmpelse slår fejl.
- Ren mekanisk bekæmpelse er også en mulighed, specielt i melkartofler
- Årets landsforsøg har vist
 - At anvendelse af Proman efter fuld fremspiring medfører et udbyttetab på 5,5 pct. (kan anvendes til kantbæger og pigæble)
 - At anvendelse af 2*0,25 Fenix efter fremspiring medfører et udbyttetab på 12 pct.